

Bijlage 2 – Teeltondersteunende voorzieningen in categorieën

De grote gevarieerdheid in TOV vraagt met het oog op het formuleren van beleid om een categorisering. In onderstaande worden een vijftal categorieën TOV onderscheiden naar hoogte en mate van tijdelijkheid. Onder lage TOV verstaan we TOV onder de 1,5m; bij 1,5 m of hoger spreken we van hoge TOV. Onder tijdelijkheid wordt verstaan dat tijdelijke TOV uitsluitend zijn toegestaan zolang de teelt het vereist met een maximum van 6 maanden.

Elke indeling kent overigens haar tekortkomingen, er zullen altijd TOV blijven die niet eenduidig aan een categorie kunnen worden toegekend of voorzieningen die zowel permanent als tijdelijk worden gebruikt. De snelle ontwikkeling in de teeltsector zorgt bovendien voor het ontstaan van nieuwe teeltvormen met nieuwe vormen van teeltondersteunende ontwikkelingen, al dan niet permanent of tijdelijk.

Lage tijdelijke ondersteunende voorzieningen.

Insectengaas en vlakveldsfolie

Bij kwekerijen wordt insectengaas aangebracht om aantasting door luizen te voorkomen. Vlakveldsfolie wordt met name toegepast vanwege oogstspreading (afvlakken van de arbeidspiek) en vervroeging en/of verlating van de oogst.

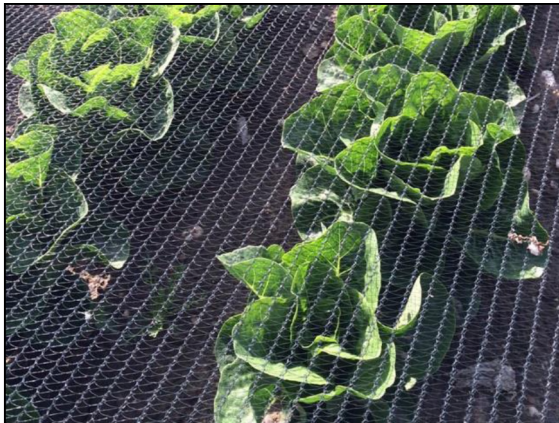
Afdekfolies en acryldoek

Naast voorkoming van aantasting door luizen worden afdekfolies en acryldoek worden ook aangebracht om wind- en vorstschade (aardbeien en prei, stekken bij de boomteelt) te voorkomen. Vooral in de aspergeteelt wordt steeds meer gebruik gemaakt van zwarte en ook van zwart/wit folies om de oogst te vervroegen en/of om arbeidspieken af te vlakken. Afdekfolies worden op enige schaal ook gebruikt bij de teelt van bladgewassen zoals sla en bij worteltjes. Op zeer beperkte schaal wordt zwarte plastic nog toegepast bij de teelt van augurken en aardbeien. Bij de toepassing van acryldoek is in tegenstelling tot andere afdekfolies nog luchtuitwisseling mogelijk en kan nog regenwater doordringen. In de boomteelt wordt voor het afharden van producten en het beschermen van pas geplante stekken afdek materiaal tegen de zon gebruikt.

Vraatnetten

Vraatnetten worden gebruikt om te voorkomen dat beesten het gewas aantasten, zoals konijnen en vogels.

Lage tunnels

Lage tunnels bestaan uit halfronde bogen tot circa 50 cm hoogte waarover plastic of gaasdoek wordt gespannen. Van deze lage tijdelijke tunnels wordt vooral in de boom- en de aardbeienteelt gebruik gemaakt. Het gebruik van lage tunnels is sterk afgenomen.

Lage permanente ondersteunende voorzieningen

Containervelden

In de boomteelt en de vaste plantenteelt wordt steeds vaker gebruik gemaakt van zogenaamde containerteelt. Dit zijn potjes op een geheel verharde ondergrond van beton of op anti-worteldoek met daartussen opneembare verhardingen vanwege de logistiek. De grote voordelen van containerteelt zijn: betere arbeidsomstandigheden, ontstaan van minder ziektes, beperking onkruidgroei en de mogelijkheid van recirculatie van water en meststoffen.

Hoge tijdelijke ondersteunende voorzieningen

Wandelkappen

Bij de aardbeien-, bloemen- en boomteelt wordt gebruik gemaakt van menstoegankelijke wandelkappen. In verband met teelt- en oogsthandelingen hebben deze kappen een hoogte van minimaal 2 à 2,5 m. Omdat bij de teelt in de volle grond een roulatieschema nodig is vanwege de vruchtwisseling hebben deze voorzieningen een tijdelijk karakter.

Hagelnetten

In de fruitteelt worden hagelnetten aangebracht om hagelschade te voorkomen. Hagelnetten kunnen worden gecombineerd met schaduwnetten.

Er zijn meerdere systemen van hagelnetten in ontwikkeling. Dit betreft zowel de ondersteuning (hout, beton, staal of een combinatie hiervan), als de manier waarop de netten zijn gespannen. Gezien de geringe lichtinval wordt een nokhoogte aangehouden van 4 meter om zo een betere lichtverdeling te krijgen onder de netten.

Hoge permanente ondersteunende voorzieningen

Bakken in stellingen

In de onder andere de aardbeienteelt worden om arbeids- en teelttechnische redenen bakken in stellingen gehangen op werkhoogte. Bij deze techniek is vruchtwisseling niet nodig omdat er sprake is van substraatteelt. De stellingen zijn doorgaans 1,5 a 2 meter hoog (i.v.m. de plukhoogte). De stellingen kunnen voorzien worden van regenkappen, wandelkappen of hagelnetten. Deze kappen zijn dan doorgaans 2,5 à 3 meter hoog.

Regenkappen

Om de gewassen te beschermen tijdens de bloei- en de oogstperiode, kunnen regenkappen worden geplaatst over het gewas. De constructies zijn meestal permanent. De overkapping van plastic wordt na de beschermingsperiode weggehaald. Het gaat om beperkte periodes van een aantal weken in het voorjaar en de zomer. De regenkap moet minimaal een halve meter hoger zijn dan het gewas.

Schaduwhallen

Een schaduwhal is een installatie om vollegrondsteelt te beschermen. In de boomteelt en ook bij de ginsengteelt worden schaduwhallen toegepast voor het afharden van producten en voor het beschermen van pas geplante stekken tegen scherpe zon.

Er kan eventueel een scherminstallatie worden gemonteerd, zodat er, als het scherm wordt opengeschoven, een situatie ontstaat waardoor telen mogelijk wordt in de buitenlucht. Bij extreme weersomstandigheden kan het scherm worden gesloten om de teelt te beschermen.

Schermhallen worden nog niet veel toegepast, maar zijn wel in opkomst. Voor het waarborgen van een goede kwaliteit worden deze voorzieningen meer noodzakelijk. De oppervlakte en hoogte van de voorziening is afhankelijk van de omvang en hoogte van het product. Schermhallen worden vooral toegepast in de boomteelt.

Overige teeltondersteunende voorzieningen

Er zijn een aantal voorzieningen die niet vallen onder kassen, permanente teeltondersteunende voorzieningen of tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen. Het betreffen hier overige voorzieningen zoals boomteelthekken, steunmateriaal voor fruit en bomen.

Boomteelthekken

Onder de overige teeltondersteunende voorziening vallen boomteelthekken. Dit is een permanente voorziening, maar wordt meestal buiten het bouwblok toegepast om de boomteeltpercelen heen, zodat dieren geweerd kunnen worden van de percelen. Boomteelthekken worden gebruikt ter afscherming van jonge aanplant en zijn daarmee niet per definitie permanent.

Steunmateriaal voor fruit en bomen

Bij het telen van fruit en bomen wordt veel gebruik gemaakt van steunmateriaal. Steunmateriaal dient ter versteviging en steun voor jonge aangeplante bomen en planten. Ze hebben nog onvoldoende wortels ontwikkeld en kan bij sterke wind snel omwaaien. Bovendien zorgt een boompaal ervoor dat de wortels niet kunnen bewegen en daardoor beter aangroeien. Als plant groot is zijn de steunconstructie niet zichtbaar. Echter daar waar de planten klein zijn of er geen planten staan is de constructie zichtbaar.

